

Департамент освіти і науки Київської обласної державної
адміністрації

**Всеукраїнський конкурс:
«Шкільна бібліотека -2020»**

Номінація: «Бібліотека – територія читання»

**Тема:
«Бібліотечний сайт
як засіб підвищення якості інформаційного та
читацького обслуговування»**

Завідувач бібліотеки
Боярської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів №1
Києво-Святошинської районної
державної адміністрації
Київської області
Липчак Олена Володимирівна

2020

Зміст

Анкета учасника.....	3
Мотиваційне есе	4
Паспорт бібліотеки.....	5
Вступ.....	6
Розділ І. Веб-сайт бібліотеки. Структурно-контентна характеристика	9
Розділ ІІ. Меню сайту	11
Висновки.....	21
Список використаних джерел.....	22

**Анкета учасників
Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека - 2020»**

Номінація	Бібліотека-територія читання
Тема роботи	Бібліотечний сайт як засіб підвищення якості інформаційного та читацького обслуговування
Посилання на конкурсну роботу	http://biblioteka1.at.ua/
Інформація про учасника *	
Прізвище, ім'я, по батькові	Бажанова Олена Аркадіївна
Номер мобільного телефону	(050) 525-06-08
Власна електронна адреса	olena88ua@gmail.com
Посада (основна посада зазначається першою)	бібліотекар
Найменування закладу освіти/установи	Боярська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 Кієво-Святошинського району Київської області
Бібліотечний стаж	1 рік 5 місяців
Педагогічний стаж	-
Кваліфікаційна категорія	бібліотекар ІІ категорії
Освіта, спеціальність за освітою	викладач географії, спеціаліст менеджменту міжнародного туризму
Інформація про учасника **	
Прізвище, ім'я, по батькові	Липчак Олена Володимирівна
Номер мобільного телефону	(097)391-24-74
Власна електронна адреса	olena.biblioteka1@gmail.com
Посада (основна посада зазначається першою)	завідувач бібліотеки
Найменування закладу освіти/установи	Боярська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 Кієво-Святошинського району Київської області
Стаж роботи на посаді	9 років
Бібліотечний стаж	22 роки
Педагогічний стаж	9 років
Кваліфікаційна категорія	бібліотекар І категорії
Освіта, спеціальність за освітою	історик, викладач історії

Мотиваційне есе учасника Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека - 2020»

Бібліотекар...Тиха, скромна, сором'язлива, обов'язково в окулярах, пані... Такі ознаки стали невід'ємними супутниками професії бібліотекаря. Стереотипи довгий час насаджувалися і художній літературі, і кінофільмах, де переважали поверхневі сприйняття образу книгознавця. Довгий час вважалося, що професія ця безперспективна, нудна, а самі бібліотекарі тільки тим й займаються, що «книжки читають»...Саме так сприймала бібліотечну справу і я, допоки не потрапила у чарівний світ книгозбірні, де зрозуміла, що бібліотекар і розпорядник долі книг, і перший стимулятор читацького інтересу, і добрий порадник...

Ми, бібліотекарі ХХІ століття, ламаємо всі стереотипи, оволодіваючи комп'ютерами, створюючи власноруч сайти і презентації, беручи участь у конкурсах, піднімаючи тим самим престижність професії і імідж самого бібліотекаря.

Звичайно, хочу перемогти! «Головне участь, а не перемога» - не моя теза. Моє життєве кредо: «Ніколи не здавайся!»

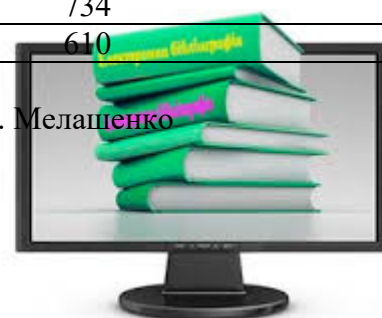

Паспорт
бібліотеки Боярської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст.№1
Києво-Святошинського району Київської області

Найменування закладу освіти	Боярська ЗОШ І-ІІІ ст.№1
Прізвище, ім'я, по батькові керівника закладу освіти	Мелашенко Катерина Миколаївна
Загальні відомості	
Прізвище, ім'я, по батькові завідувача бібліотеки	Липчак Олена Володимирівна
Контактний телефон бібліотеки	(04598)36-950
Електронна пошта бібліотеки	olena.biblioteka1@gmail.com
Web-сторінка бібліотеки (за наявності)	http://biblioteka1.at.ua/
Матеріально-технічні умови діяльності бібліотеки	
Загальна площа бібліотеки, з неї:	28 м ²
абонемент	28 м ²
читальний зал	-
Наявність книгосховища для навчального фонду	-
Оргтехніка	Процесор – Pentium В 960; Принтер – ч/б лазерний HL -2132 R brother; БПФ – МФУ Xerox Phaser 3100 MFP
Вихід в Інтернет (кількість комп'ютерів)	1
Основні показники діяльності бібліотеки	
Основний бібліотечний фонд (без урахування підручників), з них:	13338
книги та брошури	13018
періодичні видання (всього)	320
для учнів	13
для педагогів	243
для бібліотечних працівників	64
Фонд підручників, з них:	22656
для учнів 1-4-х класів	6824
для учнів 5-9-х класів	10380
для учнів 10-11-х класів	5452
Робота з користувачами	
Загальна кількість користувачів (станом на 01.02.2019), з них:	734
учні	676
педагоги	45
батьки	2
представники місцевих громад	11
Кількість відвідувань (середня за місяць)	734
Кількість книговидач (середня за місяць)	610

Директор школи

К.М. Мелашенко

Вступ

Якщо вас немає в Інтернеті, вас не існує.

Білл Гейтс

Бібліотека... Давня і вічно юна оселя людського розуму. Ряди книжкових полиць містять у собі допитливий науковий пошук, насолоду прекрасним, здобуття знань, розвагу і так – до нескінченності.

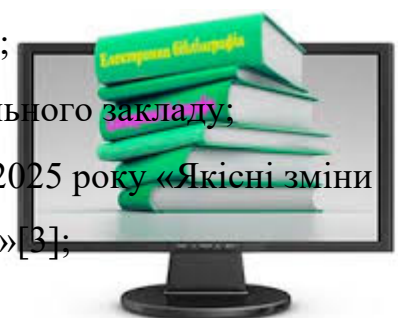
Сучасне життя неможливо уявити без бібліотек, куди кожна людина може прийти, щоб отримати необхідну інформацію, або «підзарядити» свою душу духовними багатствами, залишеними нам у спадщину.

Василь Сухомлинський вважав книгозбірню надзвичайно важливим засобом виховання дітей і молоді. Він писав: *«Як тільки збудували школу, як тільки почалося тонке доторкання думки і серця педагога до серця дитини...— на полицю шкільної бібліотеки нехай стане книжка, яка зберігатиметься вічно...»* [5; с.305].

Бібліотека нового типу – це віртуальна бібліотека, де читач знаходить не тільки те, що складає фонд даного сховища, але й має змогу миттєво отримати будь-яку інформацію із будь-якої бібліотеки світу. Соціально-політичні, економічні та культурні зміни суттєво вплинули на сучасну бібліотеку і на шкільну бібліотеку зокрема. Зміна традиційного уявлення про її роль, зміст діяльності, безперечно, пов'язана з реформуванням сфери освіти. У зв'язку з тим, що модернізація шкільної освіти відбувається на фоні освітніх та інформаційно-бібліотечних послуг, розширюються і ускладнюються завдання, які стоять перед шкільною бібліотекою.

Досягненню зазначеної мети сприяють такі нормативно-правові документи щодо інформаційно - бібліотечної діяльності:

- Закон України "Про освіту";
- Закон України "Про бібліотеки і бібліотечну справу";
- Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу;
- Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» [3];

- Концепція «Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 року»
- Концепція «Державної національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека-XXI»».

Шкільна бібліотека є скарбницею інформації, вона сприяє гармонійному розвитку особистості, яка володіє творчими вміннями, здібностями успішно вирішувати нестандартні завдання, прагне до пошуку інформації, свідомого осмислення інформаційних джерел.

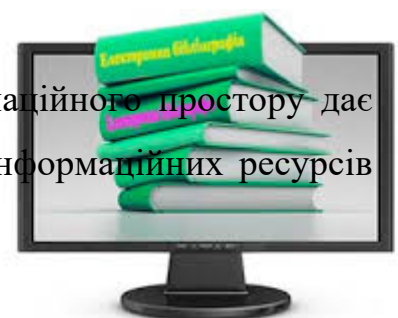
Таку можливість дає бібліотекам Інтернет, який міцно увійшов у повсякденне життя. Бібліотекарі роблять все для того, щоб інформувати користувачів про ресурси і послуги бібліотеки, випробовуючи різні способи реклами книгозбірень. Створення та підтримка власних web-сайтів стає одним із найактуальніших та перспективних напрямків діяльності сучасних бібліотек і сприймається як презентація її образу в інформаційному просторі. Крім того, сайт може стати найпотужнішим інструментом заохочення до читання, просування ідей та інформації, які можуть зробити позитивний вплив на розвиток школярів.

Саме тому для вдосконалення своєї подальшої роботи я обрала тему: **«Бібліотечний сайт як засіб підвищення якості інформаційного та читацького обслуговування».**

- **Об'єктом** дослідження моєї роботи є досвід впровадження сучасних технологій у роботу шкільної бібліотеки.
- **Предметом** є умови, створені в шкільній бібліотеці для якісного забезпечення інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів.
- **Мета роботи** – продемонструвати на прикладах із досвіду роботи, як завдяки використанню комп'ютерних технологій, змінюється якість роботи шкільної бібліотеки, відкриваються можливості для її розвитку.

Актуальність обраної мною теми визначається:

- По-перше, входження України до світового інформаційного простору дає користувачам змогу одержати доступ не лише до інформаційних ресурсів бібліотеки, а й до світових інформаційних ресурсів.

- По-друге, бібліотеки є невід'ємною складовою у новій національній інформаційній інфраструктурі.
- По-третє, відіграючи важливу роль у розвитку інформаційної грамотності та культури своїх користувачів, бібліотека повинна забезпечувати якісний доступ до різноманітних інформаційних ресурсів.

Для досягнення поставленої мети передбачено реалізацію таких завдань:

- накопичення, обробка, розповсюдження інформаційних ресурсів та матеріалів у різних форматах;
- надання бібліотечних послуг у режимі віддаленого доступу;
- ознайомлення користувачів (учнів, педагогів, батьків, колег - бібліотекарів) із можливостями та діяльністю бібліотеки;
- виховання культурної і громадянської самосвідомості, допомога в соціалізації школярів, розвиток їх творчого потенціалу;
- формування медіа та інформаційної культури школярів;
- заохочення дітей та підлітків до читання.

Розділ I. Веб-сайт бібліотеки.

Структурно-контентна характеристика.

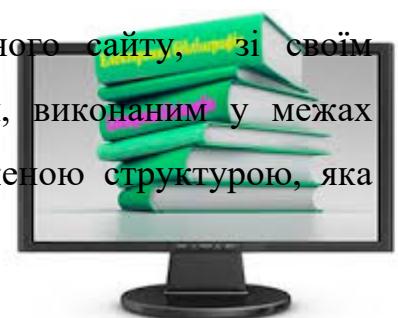
Представлення бібліотеки у мережі Інтернет є запорукою конкурентоспроможності бібліотечної установи у сучасному світі, тому наявність веб - сайту може:

- підвищити привабливість бібліотеки,
- підняти авторитет бібліотекаря серед своїх читачів,
- привернути увагу всіх учасників процесу до подій бібліотечного життя,
- інформувати про бібліотечні послуги.

Враховуючи ці факти, я зрозуміла - виникла нагальна необхідність у створенні власного бібліотечного сайту. І ось у листопаді 2014 року завдяки зусиллям мого сина (моїх набутих знань і умінь виявилось замало) з'явився бібліотечний сайт Боярської ЗОШ I-III ступенів №1, створений за допомогою базової платформи (конструктора) - <http://www.ucoz.ua/>, яка розроблена компанією uKit Group. Звісно, що можливості безкоштовних сайтів дещо обмежені, але для сайту невеликої бібліотеки цілком достатні. Також проблеми з їх використанням обумовлені наявністю сторонньої реклами. Електронна адреса сайту: <http://biblioteka1.at.ua/> складається з назви веб-сервера та номеру школи і є достатньо прозорою для прочитання та простою для запам'ятовування. Сайт відображає діяльність шкільної бібліотеки у період з 2014 року до поточного моменту.

Створюючи веб-сайт, я усвідомлювала, що ефективність його буде залежати від структури, від того, який матеріал я буду розміщувати на ньому, та яким способом залучатиму учнів до спілкування, адже молодь, яка вже не уявляє своє життя без соціальних мереж і знає, як шукати потрібну інформацію, з легкістю може розрізнити хороший сайт від посереднього.

Тому моїм завданням було створення популярного сайту, зі своїм "віртуальним обличчям", зручною навігацією, дизайном, виконаним у межах можливостей платформи, що застосовується; розгалуженою структурою, яка

містить 13 основних розділів та допоміжні підрозділи, які детально доповнюють та розкривають зміст основних.

Для зручності розділи бокового меню розташовані у алфавітному порядку:

Про бібліотеку

Новини

1.Бібліографічна діяльність

1.1.Бібліографічні списки

2.Виставки

2.1.Віртуальна виставка

2.2.Книжкова виставка

3.Для вас, батьки

4. Для вчителів

5.Електронна бібліотека

5.1. Література творів української літератури

5.2. Література творів світової літератури

5.3. Електронні підручники

6.Конкурси

6.1. Матеріали конкурсу «Шкільна бібліотека -2012/2013»

6.2. Матеріали конкурсу «Шкільна бібліотека -2013/2014»

6.3. Матеріали конкурсу «Шкільна бібліотека -2016/2017»

7. Наші заходи

8. Нові надходження

9. Нормативні документи

9.1.Закон України "Про бібліотеки і бібліотечну справу"

9.2.Зміни до закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу"

9.3.Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу

9.4.Інструкція про посадові обов'язки шкільного бібліотекаря

9.5.Закон України "Про загальну середню освіту"

9.6. Накази

10. Проекти

10.1. Конкурс авторського вірша «Юне слово»

11. Прозорий вибір підручників

12. Сценарії

13. Фотоальбоми

Контент (content, вміст) веб-сайту бібліотеки, тобто інформаційне наповнення сайту, містить:

- **Тексти.**
- **Графіку:** картинки, фото, елементи інтерфейсу.
- **Мультимедіа:** відеофайли.
- **Файли у форматі:** PDF, Word, Power Point.

Отже, зазначимо, що невід'ємною частиною бібліотечних технологій, завдяки яким реалізуються дистанційні послуги користувачам, є web - сайт бібліотеки. Він створює не тільки інформаційний комфорт, але й нову якість обслуговування, вирішує проблему ефективного використання наявних інформаційних ресурсів. Використання в системі обслуговування користувачів електронних інформаційних ресурсів, представлених на web-сайті, сприяє розширенню можливостей та послуг бібліотеки.

Розділ II. Меню сайту

1.Бібліографічна діяльність

*«Норми бібліографічного опису представляють собою,
так би мовити, красу наукового етикету.
Їх дотримання вказує на звичку до науки,
а їх порушення виявляє вискочку і неука
і часто кидає ганебну тінь на роботу,
здавалося б, пристойну на перший погляд...»*

Умберто Еко

Бібліографія залишається необхідним компонентом популяризації читання. Цей вид діяльності бібліотекаря спрямований на формування у читачів бібліотечно-бібліографічних знань, формування світогляду дитини, розвитку особистих читацьких інтересів.

Проте слід зауважити, що деякі традиційні форми популяризації книги можна замінити новими. Особливої популярності набувають **малі форми бібліографічної роботи**. Серед них: **традиційні рекомендаційні списки**, на бібліотечному сайті нашого закладу вони розташовані у розділі **«Бібліографічна діяльність»**, у підрозділі **«Бібліографічні списки»** http://biblioteka1.at.ua/index/bibliografichni_spiski/0-57.

Бібліографічний список – це бібліографічний посібник з простою структурою. Для нього відбираються книги і статті за темою (20-25 назв), які можна групувати по розділах. До рекомендаційного списку бажано додавати коротку передмову. Складаючи бібліографічні списки, рекомендовано звертатися до загальних правил опису:

Загальні правила

Об'єктами опису є всі види опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях.

Джерелом інформації для складання бібліографічного опису є документ в цілому.

Опис документів здійснюється за титульним аркушем, титульним екраном, етикеткою, наклейкою тощо.

Мова бібліографічного опису, як правило, відповідає мові вихідних відомостей документів.

Бібліографічний опис складається за **сучасною орфографією**.

Числівники в описі, як правило, наводять так, як вони подані у джерелі інформації.

Опис джерел

Кожен запис про книгу чи статтю – це бібліографічний запис, що містить основні відомості:

- прізвище автора, його ініціали;
- назва твору (без лапок) та відомості про відповідальність;
- вихідні дані: місце видання, видавництво, рік видання;
- кількість сторінок.

2.Виставки

1.2. Книжкова виставка

Важливу частину бібліотечно-бібліографічного обслуговування становить виставкова діяльність. Вона являється однією з основних складових роботи з користувачами. За допомогою виставки бібліотека може інформувати про нові надходження, забезпечити ефективність використання кожної книги і, головне, привернути увагу до читання. **«Обирати книги для свого та чужого читання – не тільки наука, а й мистецтво»** – писав відомий бібліотекознавець М.О. Рубакін. Треба мати чималі знання і творче мислення, щоб книжкова виставка зацікавила читача. Адже сьогодні це настільки обов'язкова форма популяризації літератури, що книжкові виставки сприймаються просто як частина бібліотечного інтер'єру.

Та в наш час є ряд обставин, а саме: велика кількість нової літератури, зайнятість сьогоденних читачів, понижена увага дітей до читання, які примушують по-новому дивитись на організацію та використання книжкових експозицій. Організуючи виставку, треба брати до уваги, що **80% інформації** дитина сприймає за допомогою зору, тому сучасна книжкова виставка повинна бути **комфортна, доступна, актуальна, наочна, цікава та естетично оформлена**. Виставка починається з назви, яка має бути сюрпризом, викликати

зацікавленість, здивувати читача. В назві цінується гостре влучне слово, оригінальна думка. При цьому потрібно врахувати психологічний феномен: добре запам'ятовується назва з 3-5 слів.

Кожна книжкова виставка – це передача світогляду, життєвого досвіду людини, що її підготувала. Це завжди творчість, своєрідна ікебана – мистецтво складання букету, тільки книжкового...

Перелік книжкових виставок, які я організую у приміщенні бібліотеки до якоїсь певної дати чи події в суспільстві, розміщений у розділі веб-сайту «Виставки», у підрозділі «Книжкова виставка» http://biblioteka1.at.ua/index/knizhkova_vistavka/0-45.

2.2. Віртуальна виставка

Синтезом традиційного (книжкового) і новітнього (електронного) способів представлення інформації є електронні (віртуальні) виставки. В сучасних умовах віртуальна виставка стає ефективним засобом дистанційного інформування користувачів про фонд бібліотеки. Різноманітність організації віртуальних виставок сприяє розвитку творчості, збагаченню досвіду бібліотечного персоналу і визначає такі притаманні віртуальній бібліотечній виставці риси, як **актуальність, динамізм, оперативність.**

Отже, віртуальна бібліотечна виставка є новим, інформаційним ресурсом, що надає широкому колу користувачів (учням, педагогам, батькам, колегам-бібліотекарям) можливість для огляду, ознайомлення та використання, а також сприяє розвитку особистості й підвищенню культури читання. Підрозділ сайту «Віртуальна виставка», на який можна зайти за посиланням http://biblioteka1.at.ua/index/virtualna_vistavka/0-15, знайомить користувачів бібліотеки з віртуальними виставками, розробленими мною.

3. Для вас, батьки!

У теперішній час, в добу комп'ютеризації, книга все ж таки залишається неоцінним скарбом знань, досвіду та фундаментом освіти, а бібліотеку

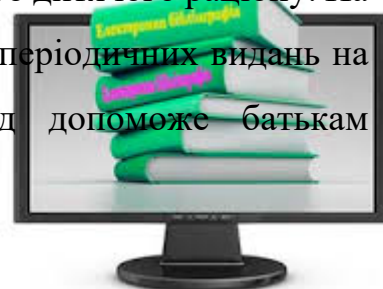

можна назвати основою цього фундаменту.

Читання – це ключ до знань і розуміння, це паспорт у нові світи й нові ідеї. У наше століття, яке засноване на наукових знаннях та інноваціях, здається дивним, що все менше й менше молодих людей люблять читати. Вони думають, що існує безліч швидких і простіших способів отримувати інформацію, і, як наслідок, зовсім небагато дітей розвивають концентрацію уваги, необхідну для того, щоб отримувати задоволення від читання. Однак батьки можуть і повинні заохочувати своїх дітей відроджувати втрачене мистецтво читання і саме батькам у вирішенні цієї проблеми належить головна роль. Вони повинні пройти з дитиною довгий шлях саморозвитку і морального вдосконалення...

Британський письменник Ніл Гейман в лекції «Читання та обов'язок» зазначив: **«Ми зобов'язані читати своїм дітям вголос. Читати їм те, що їм подобається. Читати їм оповідки, від яких уже самі втомилися. Читати різними голосами, робити це цікаво й не припиняти цієї справи тільки тому, що вони вирости й навчилися читати самостійно. Нехай читання вголос буде часом, який ви проведете разом, часом, коли не перевіряються ніякі телефони й усі марноти світу відкладено на потім».** Тому поєднання зусиль бібліотекарів, батьків і дітей в організації читання є конче необхідним, адже любов до читання дозволяє: розвивати пам'ять, підвищує грамотність, впливає на словниковий запас, вчить правильно і гарно висловлювати думки, розвиває мислення, розширює кругозір, навчає і прививає моральні цінності.

На сайті бібліотеки у розділі **«Для вас, батьки!»** за посиланням http://biblioteka1.at.ua/index/dlja_vas_batki/0-18 можна знайти поради для батьків, як залучити дітей до читання, представлені посилання на сайти достатньо популярних і цікавих, на мою думку, відомих українських дитячих журналів: «Пізнайко», «Колосок», «КолоСвіт», «Джміль», «Професор Крейд» та інші, які є прекрасною альтернативою для урізноманітнення читацького дитячого раціону. На щастя, в Україні для маленьких читачів існує близько 100 періодичних видань на будь-який вік та смак. Сподіваємося, що цей огляд допоможе батькам

зорієнтуватися у широкому асортименті сучасних україномовних журналів для дітей.

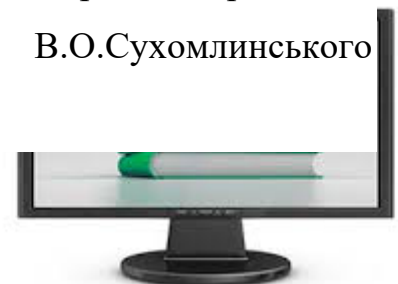
4. Для вчителів

Реформування педагогіки загальної середньої освіти передбачає перехід до педагогіки партнерства між учнями та вчителями, що потребує нової системи підготовки самих вчителів. Ефективність впровадження нової української школи залежить від якості забезпечення інформаційних потреб педагогів та рівнем їх інформаційної культури.

На допомогу цьому процесу спрямована діяльність шкільних бібліотек, адже шкільна бібліотека є структурним підрозділом будь-якого навчального закладу, його інформаційним, культурним центром. На виконання одного з завдань бібліотеки, а саме: надання педагогічному колективу методико-інформаційної допомоги, на веб-сайті створено розділ **«Для вчителів»** http://biblioteka1.at.ua/index/dlja_vchiteliv/0-19, який дає можливість вчителям навчального закладу ознайомлюватися з новими тенденціями розвитку освіти в Україні, збагачувати свій педагогічний досвід новітніми впровадженнями інформаційних технологій. Підрозділи **«Нова Українська Школа»** http://biblioteka1.at.ua/index/nova_ukrajinska_shkola/0-8, **«Освіта XXI»**, а також розділ **«Електронна бібліотека»** http://biblioteka1.at.ua/index/elektronna_biblioteka/0-23 і **«Електронні підручники»** <http://biblioteka1.at.ua/load/> знайомить вчителів з творами світової та української літератури за новою навчальною програмою для учнів 5-11 класів та електронними версіями підручників.

7. Конкурси

У розділі **«Конкурси»** <http://biblioteka1.at.ua/index/konkursi/0-30> викладені матеріали конкурсів, які проводились Міністерством освіти і науки України, Інститутом модернізації змісту освіти спільно з Міністерством культури України, Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В.О.Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України.

Мета конкурсу – залучення дітей до читання, підтримка і вдосконалення діяльності бібліотек закладів загальної середньої освіти, піднесення ролі бібліотекаря в суспільстві та підвищення престижу бібліотечної професії.

Дискусії навколо іміджу бібліотек та бібліотекаря, їх сприйняття широкою громадськістю точаться постійно. Зрозуміло, що стереотипи не зникають самі по собі. Щоб змінити їх, а тим більше покращити, слід вдаватися до активних цілеспрямованих дій. З метою підвищення статусу бібліотекаря та створення сприятливого іміджу шкільної бібліотеки, я брала участь у даних конкурсах.

Результати конкурсу:

- Всеукраїнський конкурс "Шкільна бібліотека – 2012/2013" - III місце у районному етапі конкурсу.
- Всеукраїнський конкурс "Шкільна бібліотека – 2013/2014" - II місце у районному етапі конкурсу.
- Всеукраїнський конкурс "Шкільна бібліотека – 2016/2017" - I місце у обласному етапі конкурсу.

8. Масова робота

Макро і мікросередовище впливають на розвиток дитини, тому завдання бібліотек – створити умови для задоволення та розвитку її інформаційних потреб. Одним із засобів створення таких умов є **масові заходи** в бібліотеці: цікаві, захоплюючі, емоційні, зорієнтовані на особистість.

Масова робота виконує такі функції:

- сприяє задоволенню і розвитку інформаційних потреб і запитів, зростанню кола пізнавальних читацьких інтересів, проведенню дозвілля;
- залучає нових читачів до бібліотеки;
- здійснює рекламу бібліотеці, створює її імідж.

Досвід бібліотекаря, його ерудованість, вміння «тримати» аудиторію впливає на вибір певної форми популяризації літератури. У своїй бібліотечній діяльності я намагаюсь використовувати оригінальні, близькі учням, форми роботи. Адже доведено: ефективність проведення масових заходів залежить від активності

читачів. Тому кожен масовий захід повинен надавати можливість проявити учням ініціативу і самостійність, спонукати до розумового напруження, винахідливості, творчості.

На бібліотечному сайті було створено розділ **«Масова робота»** http://biblioteka1.at.ua/index/masovi_zakhodi/0-33, до змісту якого увійшли матеріали різноманітних (традиційних і інноваційних) форм та методів роботи з читачами.

У підрозділах **«Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек»** http://biblioteka1.at.ua/index/vseukrajinskij_den_bibliotek/0-127 та **«Всеукраїнський тиждень дитячого читання»** http://biblioteka1.at.ua/index/tizhden_ditjachogo_chitannja/0-119

висвітлюються матеріали конкурсів, вікторин, ток-шоу, літературно-музичних композицій, інсценізації літературних творів, які проводяться у рамках цих заходів.

На виконання завдання бібліотеки, а саме: стимулювання читацької активності та бібліографічної грамотності, на веб-сайті бібліотеки було створено розділ **«Бібліотечні уроки»**, до змісту якого увійшли матеріали, які можна використовувати під час проведення бібліотечних уроків та виховних годин, серед них такі:

- «Посвята в читачі»
- «Структура книги»
- «Біля книжкової полиці»
- «Книга – твій найкращий друг, книга знає все навкруг».
- «Подорож у чарівний світ казок».

Серед масових форм роботи, крім бібліотечних уроків, важливу роль у стимулюванні читацької активності школярів відіграють різноманітні конкурси: авторського вірша **«Юне слово»**, який я започаткувала у 2011 році <http://biblioteka1.at.ua/index/proekti/0-6>, конкурси читців поезії Т. Шевченка **«Живе слово Кобзаря»** і **«Сила слова»** імені Івана Коваленка, у яких беруть участь вихованці бібліотечного гуртка **«Живи, книго!»**. Конкурси сприяють створенню ситуації успіху юного читача, відчуття радості з приводу нагородження переможців грамотами і подарунками.

Комп'ютерні технології, які все більше входять у наше життя і побут,

безперечно, розширюють можливості пізнання для підростаючого покоління, збільшуючи доступ до інформації. Тому в своїй роботі я використовую інноваційні форми і методи роботи з читачами, серед яких найбільш популярні: **віртуальні книжкові виставки** http://biblioteka1.at.ua/index/virtualna_vistavka/0-15, **презентації** <http://biblioteka1.at.ua/index/prezentaciji/0-85>, **буктрейлери** http://biblioteka1.at.ua/index/buktrei_leri/0-84.

Використовуючи традиційні та інноваційні форми масової бібліотечної роботи з учнями, бібліотекарі задовольняють потреби в освіті та самоосвіті, професійному вдосконаленні, розширенню світогляду, духовному та естетичному розвитку.

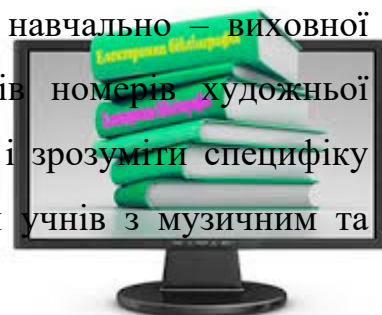
13. Сценарії

Важливою складовою у діяльності бібліотеки є організація та проведення різноманітних масових заходів щодо дозвілля. У ролі сценаристів здебільшого виступають самі бібліотекарі. Знати правила сценарної творчості, враховувати та дотримуватись їх означає працювати грамотно і професійно.

Сценарій - це підібрана літературно - режисерська розробка змісту театралізованого святкового дійства. Зазвичай сценарій в суворій послідовності викладає все, що буде проходити на заході, розкриває тему, показує переходи від однієї частини дії до іншої. У сценарій можуть вводитись художні твори, які будуть використані, чи уривки з них. Зазвичай планується оформлення та спеціальне обладнання приміщення.

З метою популяризації розроблених мною сценаріїв до випускних вечорів, вечорів-зустрічей випускників, сценаріїв для виховних заходів національно-патріотичного спрямування на бібліотечному сайті створено розділ «Сценарії» <http://biblioteka1.at.ua/index/scenariiji/0-43>.

Вірно продуманий та написаний сценарій слугує основним завдатком вдалого проведення заходу, є дуже важливим фактором навчально – виховної роботи, тому я залучаю у якості ведучих, виконавців номерів художньої самодіяльності учнівську молодь, допомагаю їм відчутти і зрозуміти специфіку акторської і режисерської творчості; навчаю працювати учнів з музичним та

поетичним матеріалами, поєднувати поезію, прозу, музику, пластику в єдине ціле. Під час такої роботи розширюється кругозір учнів у різних видах мистецтва.

Висновки

Третє тисячоліття – це тисячоліття нових інформаційних технологій. Збільшення потоку інформації в останні роки вимагає від людства сформованості інформаційних умінь: знаходити, обробляти, запам'ятовувати та використовувати інформацію. У Програмі розвитку освіти України, в основному «Положенні про бібліотеку загальноосвітнього закладу» до значимих віднесено проблему формування у підростаючого покоління інформаційної культури, пізнавальної самостійності. Суспільству, яке розвивається, потрібен культ знань. Прагнення до знань, до пізнання світу повинне стати однією з найважливіших потреб людини. Щоб досягти зрілості, високої духовної культури, розвитку творчих здібностей, людині потрібні не лише знання, а й уміння самостійного пошуку інформації, вироблення вмінь та навичок самоосвіти.

Отже, найважливішим завданням сьогодні є усвідомлення кожного колективу, що бібліотека – це інформаційний ресурс навчального закладу, а не другорядна, допоміжна структура.

Школа, де бібліотека - не просто сховище книг, а ресурсний, інформаційний, культурний центр для учнів та педагогів - необхідна умова формування якісної сучасної освіти, а використання найсучасніших інформаційних технологій в усіх сферах діяльності дозволить вивести інформаційно-бібліотечне обслуговування в шкільній бібліотеці на якісно новий рівень, зробити бібліотеку привабливою для сучасних користувачів.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи "Бібліотека XXI"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1579-2009-%D1%80>
2. Стратегія розвитку бібліотечної справи до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248924865> .- Назва з екрана.- (Дата перегляду: 27.01.2020)
3. Бібліографічне оформлення списку джерел до наукової роботи метод. рек. / уклад.: В. В. Степко, Г. О. Стешенко, Т. В. Улятовська; КНУКіМ, Наук. б-ка, Інформ.-бібліогр. від. – 2-е вид., перероб. та допов. – Київ, 2015. – 25 с.
4. Сухомлинський В.О. Вибрані твори : [у 5 т.] / Сухомлинський – К. : Рад. школа, 1976. Т. 1. – 1976. – 328 с.

